

■ GLOSSA

Ina Scuntrada sin l'Uetliberg?

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

Tgi sa nua ch'ins fa la proxima Scuntrada rumantscha? Davos las culissas marschan se gir gia contractivas. Ils lobists vegnan a s'engaschar cun fervur per lur regiuns e vitgs. Tgi è per far la festa dals Rumantschs si Laus en Surselva. Tgi less dispit Avrona en l'Engiadina sco lieu da festa. E tschertgels catolics propageschan forsà Ziteil en Surmeir.

Dasperas èsi cler. La proxima Scuntrada ston ins far en la Bassa. Tut las tschintg regiuns rumantschas han gì ina giada la quida. Uss vegnan – per amur da la giustia – ils Rumantschs ordaifer il Grischun. Per quella glieud che giustia na basta betg sco argument, anc intginas autras raschuns:

Bunamain tut ils leaders da bands rumantschas abiteschan en il conturn da Turitg. Quasi tut ils redactors da la gasetta giuvna rumantscha «Punts» han in numer da telefon che na cumenza betg cun 081, mabain per il solit cun 01.

Plinavant: Ils pli curaschus geniturs rumantschs vivan sin territori tudestg. Els discurran rumantsch cun la figlialanza, malgrà ch'els vegnan savens bunamain mazzads cun egliadas. Blera glieud scumbiglia numdamain la Quarta Lingua cun in dals linguatgs da l'anteriura Jugoslavia. Mammias rumantschas ston perquai avair ina pel grossa e pudair vertir, sch'ellas e lur uffants vegnan taxads sin via sco esters.

N'èn quai anc betg avunda Raschuns per far ina Scuntrada en la pli gronda regiun rumantscha? Bain, lura vivan. Tut las universitads nua ch'ins po studegiar rumantsch èn situadas «anoragiu»: Friburg, Turitg, Genevra e fin d'acurt pudev'ins mintgant studegiar in rom rumantsch a Berna. Pli che la mesadad dals scripturs rumantschs viva ordaifer las schainas chantunales. In grond bloc da las finanzas per il rumantsch vegn da Berna. E tgi ha las pli grondas simpatias per ils Rumantschs? Ils Grischuns forsà? Na. Segir betg. Cunzunt betg ils da Cui-

ra. Ed il pli davos ils Rumantschs sez. Na. La pli gronda simpatia giudan ils Rumantschs tar ils Turitgais, Baslais, Bernais, Son Gaglais, Bulais e Turgovais. Forsa er tar ils Argovians. Quels da la Svizra romanda e dal Tessin han auters problems.

Tanschan quests arguments anc adina betg? Bain. Lura anc in. Nua stattan ils vairs Rumantschs? Els n'abiteschan betg en Surselva, Sutselva, Surmeir, en l'Engiadin'Ota u Bassa. Là vivan ils Sursilvans, Sutsilvans, Surmirans, ils Puters, ils Valladers ed ils Jauers. Oh, sorry, betg emblidar ils Tuatschins, ils Lumnezians e Medelins. Lezs na dastg'ins gea betg exnum dumbrar tar ils Sursilvans.

Ils simpels e vairs Rumantschs datti atgnamain be en la Bassa. Uss stuessi esser cler al pli davos ed a la pli davosa che la proxima Scuntrada vegn organisada en la Bassa. Il meglier gist sin l'Uetliberg. In zichel feeling da muntogna sto simplamain esser.